

Începuse luna noiembrie, botezată în popor și Brumar sau Promorar. „Nici o comună fără brutărie” părea să fie sloganul zilei. S-a aplicat, potrivit oficiosului PCR, Scînteia, cu succes, în județul Covasna. Inspectori Generali de Militie avertiză șoferii și pietonii despre condiții specifice de trafic pe timp de toamnă. La Muzeul de Artă al Republicii a debutat „Toamna muzeală”.

Ultimul noiembrie

Începuse luna noiembrie, botezată în popor și Brumar sau Promorar. Se întetea frigul, ploile și vântul. Mirosul de iarnă. În căntecul bătrânești, un personaj funest, intruchipare a acestei luni, sărta florile, ofilindu-le. Partidul Comunist se pregătea de Congres, al XIV-lea din istorie, și ultimul. Mulți

dintre membrii PCR-ului se pregăteau însă mai degrabă de Sărbătorile de iarnă. Și vinul începu să se limpezească în butoaie, de unde denumirea de lună a vinului (Vinar sau Vincer). În urmă cu o zi se sărbătoreau și ziua sfinților Cosma și Damian, Vrăcșii, cum îi ziceau românii.

(Continuare în pag. a II-a)

MOARTEA MIHAELEI RUNCEANU: O TRAGEDIE, MAI MULTE SCENARII

La 29 octombrie 1989, ingenunchia în fața publicului. Era ultimul său spectacol. Sala Radio găzduia spectacolul-maraton „Start Melodii '89”. Sala arhiplină a copleșit-o pe interpretă cu valuri de aplauze. În loc să se bucure de aprecierea publicului, Mihaela Runceanu s-a intristat și a căzut pe gânduri. Poate își presimțea destinul. Deja de câteva luni își spiera prietenii și familia cu „previziunile ei”. „Eu am să mor la 35 de ani. Dar nu vreau să mor în chinuri”. Nu a ajuns la 35 de ani. Fatică noaptea de 31 octombrie spre 1 noiembrie l-a curmat viața la doar 34 de ani și jumătate.

Ultimele ore

Cu numai o zi înainte îi apăruse la Electrecord cel de-al doilea vinil LP, „Pentru voi, muguri noi”. S-a întâlnit cu Titus Andrei și mai bine de trei ore au căutat împreună în arhiva Radio negativele unor cântece. În jurul orei 19:30, Mihaela își sună părintii, la Buzău, să le dea vestea cea bună: în sfârșit avea un disc nou. „Marți seară am vorbit cu ea la telefon. Plângea de bucurie că l-a ieșit albumul. Cum spunea ea, dădea «apă la șorice»... La un moment dat ne-a spus că sună cineva la ușă și a închis telefonul. Asta a fost ultima convorbire”, își amintește Nicolae Runceanu, tatăl Mihaelei. Câteva ore mai târziu, în jurul orei 4:00 dimineața, telefonul familiei Runceanu a sunat din nou. Era un vecin al fetei lor, care avea grijă de casa cât lipsea Mihaela din București. „Ne-a întrebat dacă putem veni la București, că e o situație. S-a întâmplat ceva cu Mihaela”. N-a pomenit nimic de sta-regă ei, dacă e la spital sau... Nu știa cum să-mi spună. Imediat m-a fugerat gândul că nu mai este. Am plecat într-un suflet și, când am ajuns, scara blocului era plină de lume”, povestește tatăl. Mihaela fusese omorâtă violent.

Cele creștinești

Nicolae Runceanu a fost întâmpinat de procurorul de caz. A aruncat o privire în apartament și și-a văzut fiica în pragul camerei de zi. La locuința Mihaelei din Șoseaua Mihai Bravu nr. 293 au început să apară

colaboratori și prieteni ai interpretei, printre care și Titus Andrei și Marcel Dragomir. „Pe la 7:00 dimineața l-am sunat pe directorul întreprinderii unde lucram eu și l-am rugat să se ocupe de problema cimitirului. Apoi l-am sunat pe fratele meu. Au ridicat-o, au dus-o la Institutul de Medicină Legală, iar eu între timp m-am ocupat să obțin certificatul de deces, să fac sicriu, să cumpăr o perucă, fiindcă avea părul ars”, deapănă părintele firul tragediei.

Toate formalitățile o dată îndeplinite, a urmat calvarul. Divinitatea le-a dat putere părinților Mihaelei să ducă la bun sfârșit cele creștinești. Tatăl și-a adunat ultimele forțe și a găsit soluția să o smulgă pe Mihaela din mulțimea de curioși. Trebuia să-și ducă fata acasă. „A fost aproape imposibil să o scoatem din casă, cu coșciugul, de câtă lume se adunase. Au ridicat-o pe sus și o ducă la biserică. Iar când a trebuit să plecăm spre Buzău, mașina mortuară nu avea loc să iasă de pe stradă. Am luat-o cu Dacia mea înainte și am forțat nota, mergând încet, cât să nu calc lumea. Doar așa am reușit să plecăm”.

Acasă

La Buzău au ajuns pe la ora 17:00. Pe Bulevardul Nicolae Bălcescu, unde se află locuința familiei Runceanu, era lume adunată ca la manifestare. Oamenii erau socotiți, nu credeau că este adevărat zvonul morții și tot veneau să vadă cu ochii lor. Unchiul Mihaelei s-a îngrijit ca toată casa sărării să fie pavozată cu crizanteme. Blocul se sufoca de necunoscuții care urcau în și în dinian spre apartamentul de la etajul III. „La parter erau mii de lumânări și mormane de flori. Aveam grijă de ele, să nu se ofilească. Asta era tot ce mi puteam face pentru Mihaela, să am grijă de florile ei. Veneau mulți muncitori care ieșeau din tura de noapte sau intrau în cea de dimineață și își cereau voie doar să urce, să-și ia «la revedere» de la Mihaela”, povestește, cu vocea gătuțită, mama, Elena.

(Continuare în pag. a III-a)

La numai o zi după lansarea ultimului LP, Mihaela Runceanu avea să fie vizitată de fanii veniți, din nefericire, să o conducă pe ultimul drum FOTO: Arhiva personală a familiei Runceanu

S-a acoperit cu sufletul

Televiziunea națională nu a anunțat dispariția interpretei, deși „știrea” era de maximă importanță. Realizatorul Titus Munteanu își aduce aminte precis că, la două luni de la producerea tragediei, nu multă lume aflase ce se petrecuse. De aceea nu a existat nici un impediment când s-a propus introducerea unui cântec interpretat de Mihaela Runceanu în programul de Revelion '90.

Baladă rock

În ultimele zile ale lui octombrie 1989, Mihaela filmase într-un studio al televiziunii ceea ce numim un „videoclip”. „Era piesa formației Scorpions, «Still Loving You», cântecul Roxana Popescu îi crease ver-

suri în limba română, cu titlul «Eu nu te-am uitat», își amintește Titus Munteanu. Filmarea a fost introdusă într-un calup de muzică ușoară din programul de divertisment dintre ani. „Cu toții ascultam muzică străină. Doar cine nu avea radio și nu dădea pe Europa Liberă nu știa ce se ascultă afară. Era un mare curaj însă să interpretezi un astfel de hit capitalist în România comunistă. Iar Mihaela avea curajul de a cânta la televizor o baladă rock. Făcuse rost de Scorpions de prin Radio și mi-a dat cântecul să-i fac textul. Pot să vă spun că versul «Și mă acopăr azi doar cu sufletul meu», pe care am reușit să-l creez atunci, se numără printre cele 10 versuri preferate din tot ce am scris până azi”, ne-a dezvăluit Roxana Popescu.

Nepăsătoare

„Era foarte frumoasă și veselă, slăbișe și arăta foarte bine”, spune Andreea Runceanu, verișoara artistei. La filmare, Mihaela purtase rochia în care fusese fotografiată și pentru coperta ultimului ei disc, „Pentru voi, muguri noi”. Măncăci bufante, material ușor sculptor, argintiu. Rochia stă și astăzi, nepăsătoare, pe-un umeras din șifonierul fostei reștăpâne - ca de altfel toate obiectele care au putut fi recuperate în urma incendiului - în casa bunicii, de la Buzău. Stăpâna nu mai are nevoie de strălucitorul veșmânt, căci s-a acoperit cu sufletul ei.

Dana COBUZ

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Opt ciobani români au fugit împreună cu întreaga gospodărie

La Republica de la 2 noiembrie 1989 relatează despre fuga incredibilă din România a unor ciobani care au trecut granița împreună cu copiii lor și cu turmele.

Au reușit să treacă clandestin frontiera dintre România și Ungaria, luând cu ei 1.000 de oi, doi cai, un mînz și patru măgari. Este vorba despre fuga incredibilă a unei familii de ciobani români formată din opt persoane: patru bărbați, două femei și doi copii. Nu numai că au reușit să emigreze, dar să și mute sub nasul grănicerilor o întreagă gospodărie. Pe lângă animale, refugiații au trecut peste graniță și un automobil. Ciobanii și-au dus animalele la păscut în apropierea frontierei și au așteptat momentul potrivit pentru a trece pe teritoriul Ungariei. Nimeni nu i-a oprit, astfel că au ajuns la grăniceria din Mezőhegyes, ținutul Bekes, o regiune din sudul Ungariei. Grănicerii s-au trezit cu această insolită caravană și au avut destule probleme pentru a găsi o cazare pentru familia de refugiați. În așteptarea unei locații mai bune, familia a fost instalată într-un adăpost improvizat, iar cele 1.000 de oi, cei doi cai, patru măgari și mînzul au fost plasați în carantină din motive sanitare.

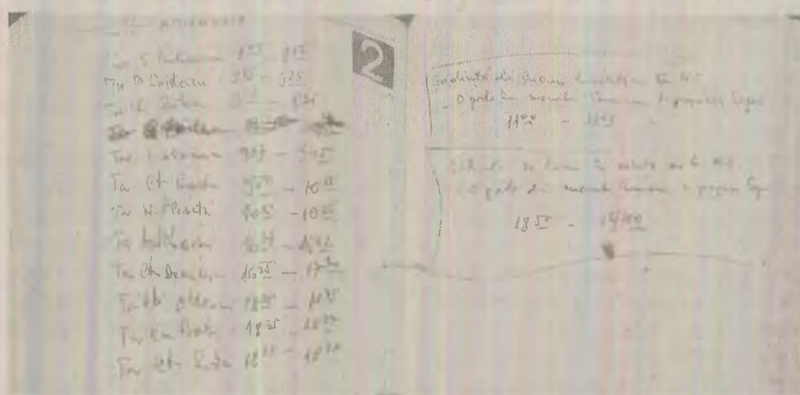
InfoMina

Agenda Elenei Ceaușescu

Trei ceasuri au ținut ședințele de lucru la săliță prezidate de Nicolae Ceaușescu, unde s-a discutat „o parte din membrii Comisiei de propuneri” (orele 11:00-13:05 și 18:50-19:40). În ziua precedentă, pe lângă ședința CPEX, alte două ceasuri s-a discutat aceeași „comisie de propuneri”.

Dar pe pagina agendei unde au fost consemnate primirile la Cabinetul 2, apare un lucru deosebit - stergerea unui nume. Cu siguranță nu din ordinul Elenei Ceaușescu care n-ar fi putut să-și imagineze un timp al socotelilor. Se pare că vizitatorul - ce putea fi (ulterior) „compromis” printr-o întrevvedere cu „Tovarășă”, îl însoțise pe Radu Bălan la Cabinetul 2. După Bălan (orele 9:28-9:35), au urmat vizitatorul șters din agendă și Ion Stoian (9:37-9:45).

Motivul întrevederii cu Bălan și Stoian putea fi comun - „rotirea” lor ce va fi anunțată după Congresul al XIV-lea. Stoian părăsea postul de

secretar al CC cu relații internaționale pentru cel de ministru de Externe. Rămănea în același sector, dar „la vedere”. Mai curând o chestiune de imagine decât de schimbare de atribuții.

Fericit cu adevărat, se spune că a fost Bălan de schimbare! Născut în 1936 (Căzănești - Ialomița), de profesie tehnician minier, după rodajul în

UTC ajunsese prim-secretar la Hunețdoara (1981-1985). Promovat în Secretariatul CC al PCR, funcția de președinte al Comitetului de Stat al Planificării (1988) îl adusese la exasperare. Să fii chemat de câteva ori pe zi de „Tovarășul” sau de „Tovarășă” și tras la răspundere pentru sarcinile de plan, de export, de economie ș.c.l. ar fi uzat chiar și oțelul plămădei lui

Stalin! Să scape, Bălan trăsese sfârșit la șeful Cancelariei și înalții cadrești la Tovarășe. Timișoara îi convenise prin departarea față de București și amintirile bune din tinerețe. Căci Radu Bălan își începuse ascensiunea în fosta regiune Banat, ca angajat al întreprinderii Carbonifere din Caransebeș. Secretar și prim-secretar al Comitetului regional UTM Banat (1963-1965), „crescuse” în județeană de partid Timiș până la rangul de prim-secretar al ei (1977-1981). Printre altele, fusese o vreme adjunctul lui Ion Iliescu - și vecini pe scara aceluiași bloc - pe când acesta funcționa ca secretar cu propagandă la Timișoara (1971-1974). S-a bucurat, așadar, și la 22 decembrie de ceea ce iarăși crezuse a fi un noroc.

La 2 noiembrie, deosebite la Cabinetul 2 au fost prezențele lui Pleșiță, Dăscălescu și a unui anume Aurel Neacșu.

Lavinia BETA

CEAUȘESCU ȘI TRATATUL DE LA VARȘOVIA

APLICAȚIILE MILITARE ROMÂNESTI CU TINTE AERIENE

(Urmare din pag. 1)

La 27 aprilie 1989, generalul-colonel Vasile Milea l-a informat pe Nicolae Ceaușescu despre faptul că „urmează să se execute un antrenament de cooperare, la care vor participa unități de apărare anti-aeriană și de aviație ale țării noastre, RP Bulgaria și URSS, fiecare cu câte 20 de avioane-tintă”. Ministrul Apărării Naționale a precizat că exercitiul comun al OTV se desfășura pe data de 15 mai 1989 (cu o zi de rezervă, 16 mai 1989), iar „avioanele nu vor ateriza pe aerodromurile celeilalte părți, exceptând cazurile de forță majoră”.

În scenariul aplicațiilor de acest gen, se considera că aparatele „inamice” decolau din Grecia, de la baza aeriană Larissa. Apoi, acestea survolau Bulgaria și ataca obiective militare și economice de importanță strategică aflate pe teritoriul României. De obicei, la asemenea exerciții, tinte utilizate erau avioane de cercetare și bombardament Tu-16, Il-28 și IAK-28, aparate de vânătoare-interceptare MIG-19, MIG-21, MIG-23 și MIG-25, precum și avioane de vânătoare-bombardament MIG-15 și MIG-17.

De asemenea, generalul-colonel Vasile Milea a propus la 27 aprilie 1989, iar Nicolae Ceaușescu a aprobat „primirea în punctul de comandă al Regimentului 57 Aviație de Vânătoare a câte doi ofițeri bulgari și sovietici pentru dirijarea avioanelor-tintă; participarea la antrenament, în punctul de comandă al Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului sau al Diviziei 16 Apărare Antiaeriană (care avea sediul în municipiul Timișoara - n.r.), a reprezentantului comandantului șef al Forțelor Armate Unite la București, însoțit de doi ofițeri”.

Un alt exemplu de antrenament de cooperare în cadrul OTV este cel planificat pentru data de 11 iulie 1989. Cu acel prilej, câte doi ofițeri bulgari au fost primiți în punctele de comandă ale Regimentelor 91 și 93 Aviație Vânătoare, românești, pentru dirijarea celor 20 de avioane-tintă ale părții bulgare. În raportul trimis de generalul-colonel Vasile Milea lui Nicolae Ceaușescu, la 6 iunie 1989, s-a precizat faptul că

În scenariile aplicațiilor militare de apărare efectuate în România, printre tinte aeriene se numărau și avioanele de vânătoare-bombardament MIG-15 și MIG-17. FOTO: Muzeul Național de Aviație

România avea, la rândul ei, 20 de avioane-tintă.

Totodată, ministrul Apărării Naționale a propus, iar președintele României a fost de acord ca reprezentantul comandantului șef al Forțelor Armate Unite la București, însoțit de doi ofițeri”.

Un alt exemplu de antrenament de cooperare în cadrul OTV este cel planificat pentru data de 11 iulie 1989. Cu acel prilej, câte doi ofițeri bulgari au fost primiți în punctele de comandă ale Regimentelor 91 și 93 Aviație Vânătoare, românești, pentru dirijarea celor 20 de avioane-tintă ale părții bulgare. În raportul trimis de generalul-colonel Vasile Milea lui Nicolae Ceaușescu, la 6 iunie 1989, s-a precizat faptul că

erau favorabile pentru efectuarea zborurilor de către avioanele-tintă pe data de 11 iulie 1989, antrenamentul urma să se desfășoare în ziua următoare. La 21 iunie 1989, generalul-colonel Vasile Milea l-a informat pe Nicolae Ceaușescu despre faptul că „Ministerul Apărării Naționale urmează să trimită Ministerului Apărării al URSS, până la 1 iulie, planificarea pentru anul următor a tragerilor de luptă ce se vor efectua în poligoanele din Uniunea Sovietică, de către unități de rachete antiaeriene, rachete operative-tactice și piloți din aviația de vânătoare”. De aceea, ge-

neralul-colonel Vasile Milea a propus, iar președintele României a aprobat deplasarea în URSS, în cursul anului 1990, a următoarelor unități românești: „Brigada 1, Regimentul 11 Rachete Antiaeriene «VOLHOV» și Divizionul 63 Rachete Antiaeriene «DVINA» - total, cele trei unități, 654 militari; Regimentele 51 și 53 Rachete Antiaeriene «KUB» - total, ambele unități, 560 militari; Brigada 32 Rachete Operative-Tactice, cu 192 militari”. Totodată, Nicolae Ceaușescu a aprobat ca 28 de piloți din aviația de vânătoare și o grupă formată din 23 ofițeri - care coordonau și conduceau tragerile în poligon - să se

deplaseze în URSS, în anul 1990. Aplicațiile la care au participat militarii români în anii '80, atât în țară, cât și în străinătate, au demonstrat că sovieticii aveau capacitatea de a purta un război de amplasare în Europa, utilizând cele mai moderne arme și mijloace de lovire a inamicului. Totodată, au fost observate diferențele majore care existau între Armata Roșie și unitățile militare ale celorlalte state membre ale OTV, în privința echipării și folosirii armamentului de ultimă generație în cadrul aplicațiilor comune ale alianței.

Dr Petre OPRÎȘ

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Nimeni nu poate trăi în absența sentimentului că viața lui se înscrie într-un continuum spiritual de care trebuie să țină seama.

Victor Felea, Jurnalul unui poet leneș. Ianuarie 1955 - martie 1993. Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 736-737

Luna nașterii mele. Mi s-au făcut niște poze pentru „American Poetry Review”, unde va apărea (poza) pe întreaga primă pagină sau așa ceva.

Gerald m-a văzută, turcul m-a vizitat, am probleme cu asigurarea medicală, cu tabletele la Free Europe, cu pianina, pe care nu reușesc să o vând, cu trupul, pe care nu reușesc să mi-l modifc, cu Ceaușescu, care nu se mai termina.

Ni s-a pus metrou pe insulă. Am văzut - revăzut - piesa tămpită a lui Tănase Williams (cum îi spun eu lui Tennessee Williams), cu Vanessa Redgrave în rolul Irinei Răchiteanu (Orfeu în infern). Mult mai bun a fost spectacolul românesc...

Nina Cassian, Memoria ca zestre, Cartea a III-a, 1985-2005, București, Însitutul Cultural Român, 2005, p. 90

M-am întors de la Liège, unde am participat la o emisiune a televiziunii belgiene, „Ecranul-martor”. Erau pe platou: Bani Sadr (primul președinte al Iranului sub Ayatollah), un ziarist chinez refugiat în Franța după evenimentele din piața Tian An Men, o flamandă simpatizantă a negrilor din Africa de Sud, profesorul Leon Schwartzberg, scriitorul belgian Pierre Mertens și cu mine. Ni s-a pus întrebări despre situația Drepturilor Omului, bineînțeles. Iar eu, copleșită de aceleși sentimente: a fi văzută în legătură cu mizeria românească.

Sanda Stolojan, Nori peste balcoane. Jurnal din exilul porizian. Traducere din franceză de Mișela Slăvescu. Revizuită de Sanda Stolojan, București, Humanitas, 1996, p. 308-309

Nu credeam să existe totuși atâta solidaritate la românii! A doua zi după incident, m-au vizitat Nichita (Danilov) și D(an) G(iosu), care stiau de la Ani. Sunt de zece zile în casă și mulți au trecut să mă vadă, ba chiar să-mi aducă medicamente, cărți, reviste, chiar mâncare! Și telefonic - când merge telefonul - primesc o mulțime de mesaje de încurajare, chiar dacă nu întodeana cei de la capătul firului se recomandă. Adevse, convorbirile se intrerup. Comportamentul oamenilor îmi dă mult curaj. O doamnă în vârstă a venit încercată cu toate bunățile, ba chiar mi-a adus și un binoclu! Să vad ce se întâmplă în jurul blocului. Deci, gestul merită să fie făcut, oamenii sunt totuși mai buni și mai curajoși decât îmi imaginam eu. În ciuda febrei, am un moral foarte bun, mai bun ca niciodată. Din păcate, nu mă pot abține - fumez.

Liviu Antonesei, Jurnal din anii ciumei: 1987-1989. Încercări de sociologie spontană, Iași, Polirom, 1995, p. 109

Bravo, băieți! Dan Petrescu de la Iași e arestat. Am scris aici, oare, despre moartea lui Paul Georgescu? Mare păcat. Miniștrii vest-germani, întruniți la Bonn, hotărăsă să acorde ajutoare Poloniei și Ungariei. Eroul și căteii hămăie că nu vom ceda „santajului atomic”. Prințesa României, maica Alexandra, dă lung interviu la Tinerama. Frica, frica se răspândește și se instalează în oasele românilor. Noi trăim o teribilă teroare, nici dictatura nu se simte prea bine. Ce comuniune! După ore de dimineață și de după-amiază iau România literară și mă mai desfășor „omagiul” lui Ion Popescu, cu „lumina” lui Emil Gavrilu, cu „istoria” și „forumul” lui Ion Vergu Dumitrescu (...). Mircea Iorgulescu își continuă plângerea. Rezumat. Un dezgust nemăsurat provoacă acest regim care își propune ieșirea din lume. Scleroza năpădește realitatea mizeră, sufocă. Ieșirea din Europa înseamnă ieșirea din istorie. E o pornire oarbă, o adevărată furie de a marginaliza valoarea. Pofta diabolică de a distruge, de a instaura nonvaloarea, neantul (...). Omul de la margine nu inspiră teamă, ci repulsie. Un zid al golurilor de care puterea se înconjoară. Etc.

Constantin Trandafir, 1989. Vedere din pfovnicie. Jurnal, București, Editura Vestala, 2009, p. 209-210

CEAUȘESCU, VEDEȚĂ TV

„Istoria anilor eroici”, 15 minute, o dată pe lună

LUNI 19:00 Deschiderea programului (5')

— Imnul de stat al Republicii Socialiste România

— recomandări din programul zilei 19:05 Correspondenții județeni transmit (15')

Note, informații, reportaje din activitatea economico-socială și cultural-educativă din județe, realizări de seamă, ca expresie a angajării întregului popor pentru înlăptuirea planurilor și programelor economico-sociale.

19:20 Ce-ți dorese eu ție, dulce Românie (15')

Emisiune de cântece și versuri patriotice, revoluționare.

19:35 - Din marea carte a patriei (o dată pe lună, 15')

Documentare în care sunt prezentate marile transformări revoluționare din „Epoca Nicolae Ceaușescu”, realizări din diferite localități sau sectoare ale vieții economico-sociale, mărturii semnificative ale eforturilor pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite de documentele de partid, ale patriotismului de care este însușit întregul popor.

Se difuzează în alternanță cu: — Istoria anilor eroici (o dată pe lună, 15')

Emisiune de educație patriotică, revoluționară a tinerii generații, de evocare a momentelor de seamă din trecutul eroic de luptă al poporului. Emisiunea se va constitui într-o enciclopedie de istorie pentru tineret.

— România pitorească (o dată pe lună, 15')

Emisiune de educație patriotică, de prezentare a noii geografii a patriei, a marilor construcții care au transformat și înfrumusețat peisajul României socialiste.

— Din frumusețile patriei (o dată pe lună, 15')

Emisiune de prezentare a diferitelor regiuni ale țării, cu bogăția florei și faunei lor, precum și de prezentare a eforturilor pe care le face statul nostru pentru păstrarea și punerea în valoare a frumuseților naturale ale acestor zone geografice.

19:50 Micul ecran pentru cei mici (10')

Desene animate 20:00 Telediscur (25')

Emisiune de informații, note, documentare și comentarii consacrate evenimentelor interne și internaționale. Cuprinde rubrici care reflectă:

— activități la nivelul conducerii partidului și statului

— din actualitatea economică: sarcinile economice ale cincinalului, exemplar înlăptuite. Se vor trata, prin informații, relatări, declarații ale oamenilor muncii, într-un mod mobilizator, aspecte prioritare ale actualității economice. Vor fi populizate experiențe pozitive din industrie, construcții, investiții, din agricultură, în vederea generalizării lor la scară națională.

— din actualitatea internațională: informații, documentare și comentarii pe marginea unor evenimente aflate pe ordinea de zi a situației din lume, punând în relief poziția României față de aceste evenimente. Se va acorda, de asemenea, o atenție mai mare prezentării situației din țările occidentale.

— sport. Evenimente interne și de peste hotare, acordându-se prioritate evoluției sportivilor români în competiții din țară și din afara ei

— buletin meteorologic (25')

20:25 Tezaur folcloric (25')

Emisiune de prezentare a valorilor cântecului, dansului și portului popular românesc care cuprinde și rubricile: „Șezătoarea, vatră de spiritualitate românească”, „Obiceiuri folclorice legate de cultul muncii”, „Mari serbări tradiționale” care vor prezenta aspecte de la manifestările organizate de Centrele de cultură și creație „Cântarea României”, cum sunt: „Cununa”, „Drăgaica”, „Praznic de pită nouă”, „La cules de vii”, „Sămbră oile”, „Tânjaua”, „Hora satului”, „Sărbătoarea liliacului”, „Sărbătoarea salcâmului”, „Muntele Gaină”, „Călurașii” etc.

20:50 Occident '88 (de două ori pe lună, 15')

Emisiune consacrată prezentării

realităților caracteristice lumii capitaliste contemporane: inegalitățile sociale și politice, discriminările de rasă, vârstă, sex etc., condițiile grele de muncă și viață, șomajul, analfabetismul, sărăcia. Totodată, vor fi înlăptuite criza socială, morală și politică a societății capitaliste contemporane, politica de forță promovată de cercurile reacționare, amestecul în treburile interne ale altor state, mai ales prin intermediul politicii de înrobire economică, politica de jaf financiar impusă de oligarhia imperialistă mondială, consecințele sale nefaste: amplificarea contradicțiilor dintre țările bogate și sărace, cea mai puternică contradicție a epocii noastre.

În alternanță cu:

— Lumea contemporană și confruntările de idei (o dată pe lună, 15')

Emisiune de prezentare, în lumina concepțiilor filosofice și politice ale partidului nostru, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, a aspectelor teoretice ale confruntărilor de idei pe plan internațional. Vor fi combătute teoriile retrograde, iraționaliste și mistice vehiculate de ideologia burgheză, încercările de denaturare a realizărilor socializmului.

— reportaj pe glob (o dată pe lună, 15')

În cadrul acestei emisiuni urmează să se prezinte reportaje din diferite țări sau zone geografice, cu sublinierea elementelor specifice din viața lor social-politică, economică și culturală, precum și a relațiilor României cu țările respective.

21:05 Roman-foilet (45')

Ecranizări ale unor opere literare sau biografii ale unor personalități din cultura universală.

21:50 Telediscur (10')

Emisiunea reia în formă prescurtată, din ediția de la ora 20:00, informațiile privind activitățile la nivelul conducerii partidului și statului, prezentând ultimele știri din țară și de peste hotare.

22:00 Închiderea programului. Arhivele Naționale, Fond CC al PCR - Secția Propagandă și Agitație, dos. nr. 65/1989

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Covășnenii, frunzași pe „ramura” de brutării

„Nici o comună fără brutărie” părea să fie sloganul zilei. S-a aplicat, potrivit oficiosului PCR, Știința, cu succes, în județul Covasna. Ba unele localități aveau și câte două brutării, scria, chiar de la fața locului, corespondentul ziarului. Astfel încât 70.000 de țărani cumpărau pâine cu adaos de cartofi, „de calitate superioară”. Se imita „procesul” casnic, cu pită pregătită la cuptor, unde se ardeau lemnele de pădure. La Zagon, fiecare cooperativă deținea o brutărie. CAP-ul și cooperativa de producție, achiziție și desfacere a mărfurilor ofereau zilnic pâine proaspătă celor 2.500 de locuitori ai comunei. Realizarea era locală, dar indicația venise tot de la centru, mai scria presa vremii. Cine altul decât „Tovarășul” cuvântase despre „preocuparea de a ridica pe noi trepte calitative viața locuitorilor din mediul rural”?

Sfaturi rutiere

Inspectoratul General de Miliție avertiza șoferii și pietonii despre condiții specifice de trafic pe timp de toamnă. Se înmulțiseră în ultimul timp accidente provocate de condițiile meteo nefavorabile (ploi, vânt, ceață, mazăgă pe șosele). Se recomanda posesorilor de automobile să facă revizia sistemelor de climatizare, dezaburire, iluminare, mecanismelor de frânare și a stării pneurilor. Pentru biciclete și căruțe se cerea, conform legii, folosirea catadioptrilor și a plăcuțelor reflectorizante. Persoanelor în vârstă li se recomanda mai multă prudență la traversarea șoselelor. La fel și biciclistilor, la depășiri. Un caz grav se petrecuse chiar la sfârșitul săptămânii. În Marghita (jud. Bihor), o persoană fusese spulberată de o mașină când virase la stânga, fără să se asigure. Pentru șoferii începători - „multă prudență”, informa Miliția rutieră.

Toamna muzeală

La Muzeul de Artă al Republicii s-a desfășurat „Ziua Muzeului Colecțiilor de Artă”, în cadrul manifestărilor „Toamnei muzeale”. De dimineață, de la ora 11:00, începuse vernisajul unei expoziții de pictură cuprinzând lucrări ale membrilor cercului de artă plastică al copiilor și școlariilor. Mai apoi, la 16:30, s-a desfășurat o altă expoziție, sub genericul „Colecții și colecționari de artă din București”. În sfârșit, regalul artistic se încheia prin prezentarea celei mai recente donații, făcute muzeului de către Artemiza și dr Mircea Petrescu. Colecția de picturi a acestora se adăuga astfel altor 33 de colecții ale Muzeului. Și Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” prezenta lucrări plastice, la sala Atelier. Mihaela Șchiopu, studentă, expunea desene inspirate din pemele lui Mircea Ivănescu.

10 ani de călătorii în subteran

Trecuseră zece de când se inaugurasе primul tronson al metroului bucureștean. La „ceas de bilanț”, Întreprinderea de Exploatare Metroul București se lauda cu 57,3 kilometri de cale dublă, 40 de stații și peste 1,3 miliarde de călători. Zi de zi, mai spuneau cifrele, un milion de bucureșteni (un sfert din utilizatorii de atunci ai transporturilor în comun) circulau pe sub pământ. Între timp, se dăduse în folosință și magistrala a III-a, la Gara de Nord. Mulți o preferau, pentru că le scurta drumul cu 20 de minute. Cele mai solicitate stații erau, în funcție de numărul de călători, Unirii I (58.000), Gara de Nord (55.000), Sălăjan (49.000), Universitate (42.000), Unirii II (40.000) și Eroilor (39.000). Cele mai încărcate luni erau noiembrie, decembrie, februarie și martie. Pe timp de vară, în luna august, circulau cei mai puțini călători. Liniile Leontin Sălăjan-Policolor și Basarab-Pajura urmau să fie date în folosință, la rândul-le, conform planului, în 1991.

Realizările și proiectele lui Alexandru Piru

De curând, Alexandru Piru, critic literar, lansase volumul „Critici și metode”. Despre ultimul sa lucrare, adevărat îndrumar pentru colecții de breaslă mai tineri, profesorul declara ziarului Informația Bucureștilui: „Criticul trebuie să-și găsească singur anumite principii după care să se călăuzească în activitatea sa, să analizeze cartea, niciodată să ne propună metoda de acces. În cartea mea am dat exemple de critici și istorici literari cu diverse metode sau fără nici o metodă, care analizează literatura contemporană și cu ce rezultate o fac. Deci m-am ocupat de nouăți în materie de exegeză literară”. În paralel, Piru lucrase în ultimul timp și la studii despre reprezentanți ai generației tinere de poeți, precum Mircea Cărtărescu, George Cășnărenu, Al. Cistelecian, Ioan Buduca, Radu G. Teșosu. Și volumul „În jurul lui Eminescu” era gata. În pregătire se afla și un studiu amplu dedicat lui Vasile Alecsandri.

Florin MIHAL

ARTICOLUL ZILEI

Mici dileme, mari resurse

Fiecare nou film semnat de Ion Manea este o incursiune în grațioasa lume a copilăriei. De la debutul cu încântătoare pledoarie pentru nevoia de basm în timpurile moderne intitulată „Casa bunilor”, el nu a încetat să se apropie de universul cloocitnd de vise multicolore al celor mici, eroi, dar și destinații ai peliculelor sale de animație. Aflați la vârsta șotronului și a desenelor de asfalt, eroii săi din „Aniversarea” sau „Coiful de hârtie” se confruntă de mici dileme morale, cu primele experiențe de viață care-i învață să deosebească binele de rău. În fața acestor opțiuni nu lipsite de gravitate, deși stărnesc surâsul adulților se află și Maria, personajul principal din recenta premieră, purtând semnătura lui Ion Manea, „Balnera”.

Episod al micii serii „Păntarii Mariei”, filmul este un basm modern în care miraculosul apare aproape firesc în plin cotidian și intervine atunci când mica protagonistă tulbură ordinea lucrurilor. Maria este o fetiță istețică și curioasă, cu elanuri de generozitate și intenții bune, calități umbrite însă de plăcerea ei de a se grozăvi. Privind la televizor un spectacol de balet, ea admiră performanțele dansatoarei și își propune să ajungă rapid prima balerină, convinsă că piruetele „nu-s mare lucru”. Fără să stea prea mult pe gânduri, Maria se oferă să danseze la o serbare școlară. Ca în fiecare episod, în momentul hotărâtor apar prietenii săi din „cutia fermecată”. Paznicul, Magicianul și Încurcă-lume, personaje fantastice care o ajută nu să capete luna de pe cer, ci să învețe din propriile greșeli. Așa se face că ei o încurajează să apară atunci când plânge pentru că s-a răs de stângăcia ei. Sfătuită de cei trei să exerseze, să trudească în fiecare zi la bară, fetița cea pistruiată și nerăbdătoare reușește până la urmă să execute cu grație mult visatele piruete. Este o lecție de răbdare pe care forma de basm fastuos desena și colorat o fac agreabilă destinatarilor peliculei, copiii. Inspirat creator de personaje, Ion Manea a impus prin această mică serie tipaje moderne.

Mizând pe efectul schimbării bruște de cromatică, autorul marchează ingenios intruziunea fantastului, sugerând iuzălele resurse de fantezie ale copilăriei. Aleasa ținută grafică a peliculei îl situează pe regizor în rândurile celor care se străduiesc - și nu degeaba - să folosească magnetismul desenului animat pentru a forma gustul micilor spectatori. Pentru a-i educa.

Dana Duma Cinema, nr. 11/1989

COPIL FRUMOS, ADULT MINUNAT

Am fost vecine și colege de școală, așa că ne petreceam destul timp împreună, mai întâi prin autobuzele cu care mergeam la școala de muzică și apoi la clasa de vioară, unde, având aceeași profesora, aveam din nou prilejul să ciripim și să ne zbeugim.

Exercițiile de respirație

A fost un copil cum nu vă puteți închipui de frumos. Două codițe lungi, șatene, un zâmbet fermecător și niște ochi mari cât lumea făceau să se întoarcă toate privirile după ea.

Viața a făcut să fim colege mult timp, din școala primară până la facultate și apoi ca profesoare. Așa că mi-o amintesc copilă, dar și tânără studentă la Conservator. Am fost colege de cameră și am asistat astfel la începuturile carierei ei de solistă. Iarnă sau vară, cald sau frig, dimineața la ora 6:00, când noi celelalte ne răsăfătam încă în dulceața somnului, Mihaela ieșea în holul căminului studentesc și, cu ferestrele larg deschise, făcea exerciții de respirație.

Dintr-o dată, ca peste noapte, a răsarit Mihaela: cuceritoare, dăruită, talentată, deșteaptă. Fiecare succes nou innobila universul muzicii ușoare românești. Fiecare piesă nouă devenea a doua zi a tuturor. Fiecare apariție bucura suflete și construia frumosul.

Noi, cei care o știam de mult, ne bucuram și o însoțeam cu dragostea și mândria noastră.

Eu, fiind tot buzoiancă, m-am dedicat profesoratului. Am devenit, pentru 16 ani, directoarea liceului unde cândva mă jucam cu Mihaela prin clase. Ne întâlneam relativ des, adică de câte ori era acasă, la părinți. Și a venit o zi de noiembrie 1989. S-a spus atunci că Mihaela nu mai este. Căzuse o stea!

Turnee și aprecieri

La concursul „Melodii 1984”, „Să crezi în dragostea mea” obține premiul I la Creație! Din acest moment, Mihaela Runceanu intră în categoria „grea” a muzicii ușoare românești devenind unul dintre interpreții cei mai solicitați de compozitorii care urmau să-și prezinte lucrările ca prime audii. Între 1 și 30 iulie 1985 efectuează un turneu în Cuba (cu escală la Berlin), unde participă la Festivalul și Concursul „Gala '85” (cu o melodie din repertoriul cubanez și cu șlagărul „Să crezi în dragostea mea”).

În vara anului 1986, Mihaela a participat la Festivalul de muzică de la Rostock, în fosta RD Germană, unde a avut un neașteptat succes cu piesa „Marea” de Ionel Tudor.

A participat și la Festivalul Mamaia cu melodiile „Cineva te iubește” (Al. Wilmany) și „Voi ne-ați promis cetăți” (Horia Moculescu) — cântată în duet cu Agrișan Daminescu. Între 1980 și 1989, Mihaela unceanu a cântat la câteva dintre cele mai renumite restaurante din București, precum: Intercontinental, București, Continental, Dorobanți, Salonul spaniol, Melody. De asemenea, în fiecare vară, în timpul vacanțelor, Mihaela a avut contracte pe litoral, numai la restaurante de lux (Barul Paradis din Jupiter).

Mariana Davidescu

Fetița Mihaela Runceanu — „un zâmbet fermecător și niște ochi mari cât lumea”

FOTO: Arhiva personală a familiei Runceanu

Întâlnirea de taină

(Urmare din pag. 1)

Alina Barbu (colegă de bancă): „Avea curajul să spună defectele oamenilor direct, în față. Am fost colege de bancă o perioadă scurtă, în clasa a II-a sau a III-a. Ea spunea ce gândea, și atunci copil se supăra. Am stat poate două săptămâni în aceeași bancă. Odată m-a chemat acasă la ea, să ne facem lecțiile împreună. Am ajuns, ne-am descălțat, ne-am dat ghiozdanele jos, am intrat în bucătărie. Și ne-am pus pe povestit. Când ne-am uitat la ceas, era trei fără ceva. «Vai, vine mămică! Nu mă lasă cu copiii în casă. Ieși!». Și am fugit pe scări, să nu mă prindă!”

Doru Ganea (dirigintele ei): „S-a născut cu o ambiție care o împingea la muncă! I-am fost profesor de contrapunct, între 1972-1974. Am avut relații mai apropiate cu ea pentru că am pregătit-o pentru București. I-am urmărit evoluția, m-am bucurat foarte mult când a venit profesoară la Buzău și am fost colegi. Ce pot să vă spun... Au omorât-o din cauza lui Pacepa. Pentru că ea a adus cartea «Orienturi roșii» în România. Exact când nu

trebuia, în 1989. Eu cred că Securitatea a omorât-o. Mihaela se temea... În fiecare seară răsărea o rugăciune, ca să moară ușor... Asta spunea ea, cu o lună și jumătate înainte de a muri. Avea o premoniție!”

Anca Zecheru (prietenă): „A fost o chestie politică. Voia să se apuce să scrie poezie. Era foarte modestă și avea și un complex: o acnee foarte violentă. A fost victima unui regim nenorocit. Cu puțin timp înainte să moară mi-a zis: «Nu mai am timp, pentru mine este foarte târziu». Cum ștanțezi cu dalta în piatră, așa mi-au rămas în minte aceste ultime cuvinte...”

Ligia Ganea (soția dirigintelui): „I-am fost profesoară de pian patru ani. Purtam discuții filosofice... Mi-a spus că a fost amenințată cu moartea la telefon, dar nu știa de cine. Dar știu că a fost amenințată după ce ea a făcut niște declarații incendiare despre muzica ușoară, în 1987. Condamna, de fapt, neprofesionalismul din muzica românească... Mi-a spus că ea își face o rugăciune, să nu-i pară rău când va muri. Nu știu de ce. Probabil că avea rugăciune i-a fost necesară și i-a dat curs”.

Dana ANDRONIE

Deși de obicei era veselă și plină de viață, uneori Mihaela își îngrijora apropiații cu presimțiri sumbre legate de viața sa FOTO: Arhiva personală a familiei Runceanu

Moartea Mihaelei Runceanu: o tragedie, mai multe scenarii

(Urmare din pag. 1)

În libertate

O moarte atât de stupidă și violentă este încă învăluită în mister, la 20 ani de la producerea tragediei. Asta, în ciuda faptului că anchetatorii au găsit criminalul, care și-a recunoscut vinovăția chiar de la primul termen de judecată. Pentru ce a murit Mihaela Runceanu? Pentru un videocasetofon marca Panasonic, un televizor Telecolor, un magnetofon stereo marca Rostov, un pick-up Unitra, două boxe Unitra de 75 W, o stație de amplificare Delia, două cartușe de țigări Kent, șase casete video, benzi de magnetofon, cafea, băuturi fine, două canistre cu benzină, un material textil, încălțăminte, cosmetice, câteva bijuterii, trei carnete CEC, un pachet cu carne? O viață de om să valoreze cât obiectele enumerate, sec, în rechizitoriul? Dan Cosmin Ștefănescu avea 21 de ani când a primit pedeapsa de 25 de ani pentru crimă. În 2004, a fost eliberat din eroare, pe baza unei grațieri acordate de fostul președinte Ion Iliescu. A fost reincarcerat și a mai ispășit 16 luni de pedeapsă până anul trecut, când a fost eliberat pentru bună purtare. Motivul crimei — jaful — nu i-a liniștit pe oameni. Din contră, a iscat scenarii pentru a justifica rara violență cu care a fost săvârșită fapta. Unii spun că Mihaela a fost eliminată de Securitate, alții că nu ar fi plătit taxa de protecție impusă de figuri ale lumii interlope bucureștene. Oricare și oriunde ar fi adevărul, Mihaela a fost mult prea aspru pedepsită de destin.

Dana ANDRONIE
Dana COBUZ

Ultimul concert al Mihaelei Runceanu s-a bucurat de un succes desăvârșit. Totuși, ea a apărut în fața publicului trist și îngândurată FOTO: Arhiva personală a familiei Runceanu

Era cel mai vesel și plin de viață om

„Am crescut cu Mihaela ca idol”, declara Andreea Runceanu, verișoara artistei, în urmă cu câțiva timp Jurnalului Național. „Nu avea voie să i se întâmple nimic rău unui om așa de bun. Primei mele păpuși i-am dat numele de Mihaela, pentru că o iubeam, era frumoasă și râdea cu gura până la urechi. Era cel mai vesel și plin de viață om pe care l-am cunoscut. Caldă, sinceră, generoasă, pusă mereu pe soții, nu avea cum să nu te cucerească. Atunci când intra pe ușă strălucea tot în jur. Îi așteptam într-un suflet vizitele, pentru că știam că până dimineața se zguduie casa de răs și, chiar dacă ne trimiteau părinții la culcare, Xenti și cu mine stăteam lipiți de ușă să sorbim fiecare povestire a ei.

Sfatul

Ultima dată când am văzut-o a fost la ultimul ei concert, cel de la Sala Radio. Am fredonat toate cântecele, am plâns și eu o dată cu ea când s-a așezat în genunchi și a mulțumit publicului. În culise, după concert, am găsit-o tristă și îngândurată. M-a luat în brațe și m-a întrebat cum îmi văd eu viitorul. La răspunsul meu, că vreau să devin cântăreață ca ea, Mihaela, încruntată, mi-a spus că oamenii din lumea ei sunt răi și, dacă vreau să fiu fericită, să nu renunț niciodată la vioară. Am ascultat-o.

Toată viața ei, fiind preocupată de studiu, s-a interesat mereu de evoluția

noastră muzicală, sprijinind-o pe mama în ideea de a ne muta la o școală de muzică din București, pentru a face performanță, să fim mai aproape de ea, dar... La 1 noiembrie '89, Xenti, fratele meu mai mare, a întrebat: „Eu cui o să-i mai compun?”

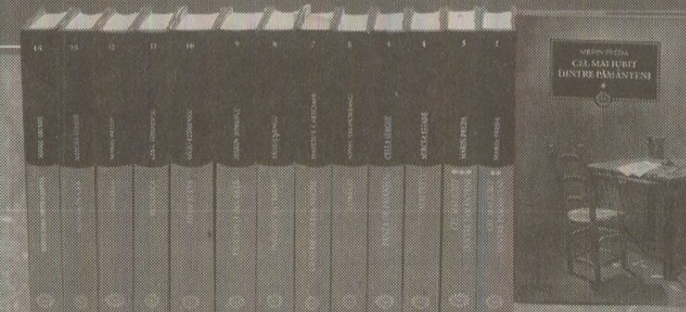
Oamenii căutau înnebuniți în cartea de telefon numele Runceanu ca să întrebe dacă este adevărat ingrozitorul zvon. Eu, o fetiță de 9 ani, singură acasă, le răspundeam tuturor să stea liniștiți, că nu este adevărat, Mihaela a avut doar un mic accident, dar se simte excelent. Și ani buni după înmormântare așteptam să se întoarcă de undeva, din altă țară.

Andreea Runceanu

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL**

CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

10,9
LEI

Copiile se distribuie la chioscuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

LA BUCUREȘTI, REPRESIUNEA CONTINUA

În prima emisiune a lunii noiembrie 1989, postul Radio Europa Liberă dedica întreg spațiul de 50 de minute al „Actualității Românești” disidentului ieșean Dan Petrescu, despre care Vestul tocmai aflase că fusese arestat. Redăm în continuare fragmente din această emisiune. „Suntem la începutul unei luni în care aniversăm doi ani de la demonstrația muncitorească anti-ceaușistă de la Brașov. Peste decenii, revolta de acum doi ani a continuat-o, reactualizându-i semnificațiile, pe cea din Piața Palatului de la București, de la 8 noiembrie 1945. La 8 noiembrie 1945 la București și la 15 noiembrie 1987 la Brașov, societatea românească și-a exprimat în stradă ostilitatea față de regimul dictatorial, anunțat prin represiune și arbitrar în urmă cu peste patru decenii, menținut prin represiune și arbitrar în prezent. Noiembrie este și luna celui mai problematic congres al PCR din deceniile de guvernare comunistă în România. Europa totalitară se năruiește. Comunismul structurilor sociale și de stat staliniste a dat faliment; faliment total la Budapesta și Varșovia; faliment parțial la Moscova, Berlinul Răsăritean și Sofia. Starea de faliment există și la Praga sau la București, el încă n-a fost declarat. Liderii de la București, în cea mai evidentă criză politică a țării din era postbelică, au ales cartea, singura carte care se anunță și una a pierderii, cea a rezistenței împotriva tuturor – propriul popor, capitaliști și comuniști reformiști laolaltă – în numele socialismului științific real – în accepția Bucu-

În Berlinul de Est, populația ieșise în stradă. Regimul lui Erich Honecker (dreapta) ajunsese la final. Pentru a evita aceeași soartă, omologul său de la București a ales să nabuze orice semn de revoltă împotriva sistemului. FOTO: Arhivele Naționale

reștiului, un conglomerat bizar de stalinism instituțional corupt, naționalism folcloric și nord-coreeanism utopic, în coordonatele unei societăți epuizate de foame, frig și umilința morală a dublului limbaj totalitar care identifică la infinit mizeria cu triumful și nenorocirea cu fericirea. Congresul al XIV-lea al PCR a fost pregătit cu înverșunare, într-o desfășurare de atacuri împotriva tuturor, de la impe-

rialismul așa-zis destabilizator – ca și cum regimul de la București n-ar fi primul factor destabilizator al societății românești și propriul său factor destabilizator – la politica de innoire de la Moscova, Varșovia și Budapesta. Opțiind pentru cartea supărării definitive pe sat, regimul de la București riscă să-și asume consecințele, în măsura în care această carte va pierde partida.

Este dovada celei mai crase lipse de flexibilitate tactică și strategică a acestor echipe de guvernare, care odinioară – cine ar fi crezut atunci că se va ajunge aici? – se remarcă tocmai prin mobilitatea cu care știa să ocolească interdicțiile de fond ale dogmei, adaptându-se la contextele dinamice ale desfășurărilor internaționale, adaptându-și preceptele ideologice la necesitățile de fire și nor-

malitate ale societății. Acum reversul e adevărat.

„Actualitatea Românească” a acestui început de noiembrie va dura 50 de minute. E vorba despre o ediție specială a emisiunii noastre, justificată de cel puțin două motive. La începutul acestei săptămâni a fost arestat la Iași scriitorul protestatar Dan Petrescu. Autor al unor eseuri și texte de fină și exactă analiză a ceea ce el însuși numea „aralul românesc”, un strălucit reprezentant al intelectualilor din tânăra generație, un cetățean exemplar al României demne și neîndeplăcită din punct de vedere moral, Dan Petrescu este, alături de Doina Cornea și Mircea Dinescu, unul dintre cei mai cunoscuți protestatari români. La 3 octombrie, Dan Petrescu declarase la Iași o grevă a foamei, pentru a protesta împotriva concedierii sale abuzive din postul de bibliotecar și împotriva refuzului de a se elibera o viză de călătorie în Occident în vederea unui tratament medical absolut necesar. Tot la începutul acestei luni, Dan Petrescu a redactat o declarație de refuz a propunerii de reelegere a lui Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al PCR, declarație într-un totuși îndreptățită din punct de vedere legal, semnata și de Doina Cornea, Gina și Dan Simzălean, Mariana Marin, Eugen Amarandei, Alexandru Iacu, Liviu Antonesi, Gabriela Iavolski, Filip Răduț și Luca Pițu. Declarația respectivă a fost publicată între timp în mai multe ziare și reviste internaționale. Ulterior, la 10 octombrie, Dan Petrescu a acordat un interviu, de la Iași,

postului nostru de radio și colegilor de la Vocea Americii. Știrea arestării sale a fost difuzată inițial de ziarul francez *Liberation*, în ediția de marți, pe baza unor informații demne de încredere de la Iași. Această știre a fost reluată în cursul zilei de miercuri de marile agenții internaționale de presă. Ne lipsesc detaliile; suntem în așteptarea lor. De ce, când anume, în ce condiții a fost arestat Dan Petrescu? Oprează acum, cumva, regimul pentru răfuții de acest fel cu protestatarii? Autoritățile represive ale statului par să fi uitat că orice ofensivă sau încercare de forță pe fondul unei politici falimentare devine o circumstanță agravantă în escaladarea propriului eșec. Recent, comandantul Miliției din Berlinul Răsăritean și-a cerut scuze public, într-o piață centrală a capitalei est-germane, în fața a mii de oameni pentru brutalitatea și ineptia organului pe care-l conduce, pentru intervențiile arbitrare împotriva cetățenilor care demonstrau pașnic cu doar câteva săptămâni în urmă pentru normalitate. Dan Petrescu este un demonstrant pașnic și ferm în numele normalității de care este privată abuziv România. Arestarea sa dovedește în primul rând că el a avut dreptate. În al doilea rând, autoritățile represive ale regimului ar trebui eventual să-și ia notițe după discursul de scuze al comandantului Miliției din Berlinul Răsăritean. Cine știe, într-o zi s-ar putea ca ele să le fie folositoare.”

Arhiva Open Society (Budapesta), Institutul de Cercetare al Radio Europa Liberă, secția română

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Supraveghez copil zilnic, la domiciliul meu din zona Foișorilor de Foc.
Căutăm femeie pentru ajutor menaj. Ofer locuință.
Oferim locuință unei persoane, în schimb pentru ajutor menaj.

VĂNZĂRI
Vând birou, fotoliu, bibliotecă florentină și dormitor nou.
Vând lădale extratimpurii pentru forțat și puiet, bujor roșu timpuriu, autorizat.
Vând sintetizator Casio, cinci octave, clape mari, ritmuri acompaniamente, Rekording.

tv2 noiembrie 1989

19:00 Teledjurnal
19:30 Partid și țară – o unică voință
Deplină aprobare de către întregul nostru partid și popor a propunerii privind reelegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român și a documentelor pentru Congresul al XIV-lea
19:45 Sub tricolor, sub roșu steag
Versuri patriotice, revoluționare
20:55 În dezbateri: Documentele pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român. Marea prioritate socialistă – baza în fapturi obiectivelor Noii Revoluții Agrare
20:15 Laureați ai Festivalului Național „Cântarea României”
20:45 Unire, unitate – idealuri împlinite, marea perspectivă
21:05 Film în serial
Explozia
Producție a Studioului cinematografic „București”. Cu: Radu Beligan, Gheorghe Dinică, Toma Caragiu, Dem Rădulescu, Jean Constantin, George Motoi, Toma Dimitriu, Colea Rautu, Draga Olteanu, Florin Piersic, Mircea Diaconu, Cezara Dafinescu, Mircea Bașta, Aurel Cioreanu
Scenariu Ioan Grigorescu
Regia Mircea Drăgan
Prima parte
21:50 Teledjurnal
22:00 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea a fost în general rece, iar cerul mai mult noros. Pe arii extinse din nordul, centrul și estul țării au căzut ploi sub formă de averse și burniță. La munte, la altitudini ridicate, pe alocuri a nins. Vântul a prezentat unele intensificări la munte din nord-vest. Temperaturile maxime au fost cuprinse între 13-16 grade, iar minimele între 2-10 grade. S-a semnalat ceața pe alocuri în sud-est și izolat în rest.
În București, vremea a fost în general rece, iar cerul mai mult noros. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura maximă a fost în jurul valorii de 17 grade, iar cea minimă între 8-10 grade. S-a semnalat ceață.

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Brucan reproșă milițianului de la poartă că îi sperie oaspeții

Strict secret
Exemplar nr. 1
Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
UM 0672/București
Nr. D/00484223 din 3.XI.1989
Către Direcția a III-a (indicativ 311 NS)
Notă privind filajul obiectivului „Sergiu”, efectuat în ziua de miercuri, 1 noiembrie 1989, între orele 0:00 – 24:00

Activitatea obiectivului
La ora 7:35 a plecat de acasă, a mers la magazinul alimentar din apropiere, a stat la rând, a cumpărat lapte și s-a întors acasă (ora 7:45).
A plecat din nou la ora 10:00. Avea cu el geanta de umăr maro. Din stația ITB Cartierul Dămăroaia, s-a urcat într-un autobuz al liniei 331 și s-a deplasat până la stația N. Goleacu, unde a coborât. De aici a continuat pe jos. A intrat în magazinul Comturist din Strada G. Perii. A ieșit după 5 minute și a mers la magazinul aceleiași

intreprinderi din Strada Luterană. Intrucat acesta era închis pentru inventar, s-a întors și a mers la magazinul Comturist din incinta Hotelului Athenae Palce, dar și aici era închis pentru inventar.
În această situație, a revenit la magazinul Comturist din Strada Gabriel Perii. De aici a făcut mai multe cumpărături, după care a plecat și a mers în Piața Armzei. Din piață a cumpărat zarzavaturi de la producători, apoi a privit în treacănt prin unele magazine din zonă și a revenit în stația N. Goleacu.
Din această stație s-a urcat într-un autobuz al liniei 331 și a coborât la stația Izbiceni. După coborâre a mers la centrul din apropiere, a cumpărat produse de panificație și s-a îndreptat spre casă, unde a intrat la ora 11:55.
Între orele 12:00-12:10 s-a plimbat însoțit de câine pe (...).
A plecat din nou de acasă la ora 14:25. Era grăbit. S-a dus la magazinul alimentar din apropiere, a cumpărat pâine și s-a întors acasă (ora 14:40).
Între orele 16:30-16:40 s-a plimbat

însoțit de câine pe Strada Izbiceni până la Stadionul Biruința și înapoi acasă.
La ora 17:10 a ieșit din curte, a mers la subofiterul de miliție din dispozitiv și i-a spus următoarele: „Domnule! Cum să fac să-l aduc pe domnul Georgescu, vecinul de la nr. 65, până la mine ca să-mi repare boilerul? Vedeți, numai din cauza voastră nu-mi pot rezolva anumite probleme. Lumea se sperie când vă vede că stați în poarta mea. Domnul Georgescu mi-a spus că se pricepe ca să-mi repare boilerul, dar îi este frică de voi și nu vrea să aibă de-a face cu miliția, pentru că a mai avut altă dată neazuri și nu vrea să-și mai creeze asemenea probleme. În aceste condiții, ce să facă el cu boilerul defect? A plătit circa 35,000 de lei pentru instalarea sa și de trei săptămâni nu o poate folosi, intrucat de la Cooperativa Instalatorilor, la care a apelat, (un anume Tănase) nu i-a trimis în acest răstimp pe nimeni ca să repare boilerul”. A adăugat apoi că i-a amintit pe cei de la cooperativa amin-

tită că-i va da la ziar. În schimb, a avut cuvinte de laudă la adresa lucrătorilor de la ICRAL, care se ocupă de fundația casei sale, precizând că atitudinea lor este consecința măsurilor dispuse de CC al PCR în baza reclamației pe care a adresat-o acestui organ. În acest context, a subliniat că persoanele de la Consiliul Popular al Municipiului București, cărora a vrut să li se adreseze, nici nu au vrut să-l primească. În legătură cu primul aspect a lăsat să se înțeleagă ca subofiterul din dispozitiv să nu-l legitimizeze pe Georgescu sau, alternativ, oricum să se facă ca nu-l vede (în situația că ar accepta să vină la el) când intră la locuința sa.
Mențiune
La ora 8:20 la domiciliul obiectivului au venit cei trei muncitori de la ICRAL, cunoscuți din filajul anterior. Între orele 11:20-11:30 a venit la domiciliul său și a stat de vorbă cu lucrătorii de la ICRAL, maistrul lor, Șabescu Ion. Lucrătorii de la ICRAL au plecat la ora 14:30.

Comandantul unității (ilizibil)
Șeful serviciului (ilizibil)
Strict secret
Exemplar nr. 1
Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului
UM 0672/București
Nr. D/00484223 din 4.XI.1989
Către Direcția a III-a (indicativ 311 NS)
Notă privind filajul obiectivului „Sergiu”, efectuat în ziua de joi, 2 noiembrie 1989, între orele 0:00-24:00
Activitatea obiectivului
A plecat de acasă la ora 7:00 cu căruciorul și butelia de aragaz. S-a oprit la centrul de butelii din Strada Omului și a stat la rând. La ora 11:40 a venit Ștefi și l-a înlocuit, iar el a plecat, oprindu-se la patiseria din apropierea locuinței. De aici a efectuat o convorbire telefonică cu cooperativa Instalatorilor. Convorbirea a durat aproxima-

tiv un minut. După aceasta a mers la domiciliu, unde a intrat la ora 11:55.
Între orele 12:00-12:10 a plimbat câinele pe Strada Izbiceni și Stadionul Biruința.
La ora 13:05 a plecat de acasă și a revenit la rând, unde a înlocuit-o pe Ștefi. La ora 14:10, după ce a schimbat butelia, s-a întors acasă, ora fiind 14:20.
La ora 15:45 s-a plimbat prin curte și a discutat cu Ștefi, iar între orele 16:05-16:20 a efectuat unele treburi gospodărești. La ora 17:05 a plecat cu câinele până la Stadionul Biruința, de unde a revenit acasă la ora 17:12.
Mențiune
La ora 8:05 au venit doi muncitori de la ICRAL, cunoscuți din filajul anterior, care au plecat la ora 15:20.
Comandantul unității (ilizibil)
Șeful serviciului (ilizibil)
Document din volumul: Dosarul Brucan. Documente ale Direcției a III-a Conspirație a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iași, Editura Polirom, 2008, p. 703-707

Valea Putnei

ORIZONTAL: 1) Localitate situată pe Valea râului Putna, unde săpăturile arheologice au scos la iveală unele din epoca paleolitică. 2) Firișor de apă fără izvor! – Poiana... sat așezat pe șoseaua ce coboară din vărf. Dobrii către Olteu. 3) Teiuș, situat între Valea Putnei și Valea Șușitei – Produs lactat turnat în tipare de lemn incrustate artistic. 4) Sigla pentru Republica Socialistă Cehoslovacia – Culearea pe nelor cucului (pop.) – Perete! 5) Infinitivul luptei – A fost introdus în Moldova, de către un fiu al meleagurilor Boltoștilor – mitropolitul Varlaam. 6) Mic cătun pe dreapta Văii Putnei, în dreptul satului Poduri, aparținând de comuna Vidra. 7) Șes de-a lungul apelor sau la margini de pădure. 8) „Monumentul Unirii” – Vadul, localitate unde râul Putna își mână apele pe Siret. 9) Așchie rezultat în urma tăierii arborilor cu toporul – Personaj tipic caragialesc – Vale în Elvetia. 10) Culme pe stânga Văii Putna de pe muntele Tisaru – Versanți ai muntilor de pe valea Putnei (stâng). 11) Diminutivul casei – Fiord în Norvegia.

VERTICAL: 1) Poarta de intrare în Țara Vancei – Sat și vărf muntos. 2) Renumită localitate în olărit – Vărf de munte la confluența apelor Tișița mare și Putna (heart.). 3) Deal și plătou, deasupra satului Poduri, comuna Vidra – Munte, părau, poiană și sat, toate formând o zonă turistică de neasemuită frumusețe. 4) Localitate în URSS – Folosește la cernut – Pielea ursului! 5) Localitate în Nigeria – Dealul... masiv muntos cu aspecte de pînten, ce face parte din culmea vestică a munților Vancei (1570 m). 6) Piscul Babeș din vest – Un pare pustiul – Interjecție. 7) Cascada Putnei (în expresia localnicilor). 8) Începutul traseu – Plantații întinse la Jariștea, Bolotești, Găgești. 9) Groapa lui... fundatură cu locuri de fâneață în satul Ruget, la hotelul comunei Vidra – În zona acestui masiv muntos (1530 m) se poate pătrunde de la izvoarele Putnei, sau de la confluența pârâului Zburătura cu Putna. 10) Sătean – Fântâna lui... izvor pe malul drept al Putnei, în satul Poiana, comuna Vranceaion. 11) „Casă” a peștilor de munte situată la Lepșa.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Dictionar: ERR, EIB, AIE, UGA, OAT, IAC
Milcovici, 1989

RESTITUIRI

Sovieticii preconizau desființarea blocurilor militare

Informarea Ambasadei României la Moscova
Către Ministerul Afacerilor Externe
31 octombrie 1989, ora 23:00
Tovarășului Constantin Oancea, adjunct al ministrului,
În legătură cu recenta ședință a Comitetului miniștrilor Afacerilor Externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia (26-27 octombrie), vă informăm următoarele:
1. La 30 octombrie, I. Boimov, adjunct al ministrului sovietic de Externe, a avut o întâlnire cu reprezentanții noștri, în cadrul căreia a făcut o scurtă prezentare a lucrărilor ședinței. Din relatările sale, rețin atenția:
Uniunea Sovietică acordă o atenție primordială relațiilor cu țările participante la Tratatul de la Varșovia. Este pentru prima dată când la ședința CMAE participă și miniștrii Comerțului Exterior. Aceasta se înscrie pe linia orientărilor de la București a Comitetului Politic Consultativ de întărire a caracterului politic al Tratatului de la Varșovia și de transformare, treptată, a acestuia într-o alianță politico-militară. Țările participante au reafirmat dorința comună de a acționa atât pentru realizarea de noi măsuri în domeniul dezarmării și securității, cât și în direcția punerii bazelor materiale ale Casei Comune Europene. Din analiza actului final de la Helsinki se constată

că prevederile coșului doi se îndeplinesc mai lent, ceea ce poate împiedica asupra întregului proces general european. Cu toate acestea, țările aliante sunt hotărâte să acționeze în continuare pentru accelerarea negocierilor de dezarmare în Europa atât convențională, cât și nucleară. În cadrul schimbului de păreri din capitala polonă s-au discutat și problemele de ordin umanitar. O particularitate a acestei ședințe constă și în faptul că aceasta a avut loc într-o țară aliată, în care s-au înregistrat schimbări importante. După cum se știe, schimbări importante au loc și în alte țări. Indiferent însă dacă au sau nu loc schimbări pe plan intern, țările respective continuă să rămână aliate și prietene ale URSS. De altfel, toți participanții la ședință și-au reafirmat hotărârea de a-și îndeplini în continuare obligațiile asumate în cadrul alianței, aceasta constituind un element esențial al intrinsecii de la Varșovia. În ceea ce privește soarta de viitor a tratatului, URSS are în vedere desființarea concomitentă a celor două blocuri, în procesul general european de colaborare și securitate. Răspunzând întrebărilor formulate de corespondenții occidentali (BBC, Reuters, Danemarca și SUA), referitoare la o eventuală ieșire a Ungariei și Poloniei din tratat, I. Boimov a arătat că în această problemă trebu-

ie avută în vedere poziția oficială a celor două țări, potrivit căreia acestea își mențin angajamentele luate în cadrul alianței, așa încât nu există motive pentru a examina lucrurile într-o altă direcție.
2. Potrivit relatărilor făcute de V. Lapsin, șef de sector în Direcția țări socialiste în MAE al URSS, există constatarea că, în dezbaterile problemei de ordin economic, la ședința de la Varșovia, miniștrii de Externe ai Uniunii Sovietice, Poloniei și Ungariei ar fi avut o poziție similară, în timp ce colegii lor din celelalte țări au exprimat o poziție puțin diferită. În ceea ce privește Polonia și Ungaria, din partea acestora s-au exprimat în ultima perioadă, în mod repetat, că doresc să conlucreze în cadrul Tratatului de la Varșovia, cu precizarea însă că în cadrul acestuia să nu mai fie examinate probleme legate de situația internă a țărilor membre, ci numai acelea care privesc direct aspectele de ordin militar și de securitate externă.
Ion Bucur
Document din volumul: 1989 – Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Retegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 262-263

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Formalități privind reparațiile la lifturi

Asociația locatarilor, bloc R7, Aleea Râul Sadului, nr. 6, București: Lucrările de reparații la lifturi se execută nu de ICRAL, ci de întreprinderea „Ascensorul”, înaintea începerii lucrărilor, proprietarii de apartamente din bloc au obligația de a achita cota-parte ce le revine din valoarea reparațiilor, în funcție de procentul de proprietate. La casieria ICRAL, „Berceni”. Pentru ușurarea operațiilor de decontare între proprietarii și ICRAL și între acesta și

întreprinderea „Ascensorul” puteți încheia un contract de întreținere completă care elimină formalitățile legate de plata cotelor-părți, urgentând executarea lucrărilor de reparații și întreținere.
Oprea I. Tenea – satul Siliștea, comuna Purani, județul Teleorman. Pentru perioadele pe care le invocă este necesar să obținem o adeverință de

vechime în muncă de la unitatea care a preluat arhiva unității unde ați lucrat sau de la Arhiva Statului din Teleorman. Puteți, de asemenea, cere reconstituirea vechimii de la Comisia județeană de reconstituire a vechimii în muncă ce funcționează pe lângă DPMOS Teleorman, Str. I. Mai, nr. 107, bloc 8, scara C, Alexandria.
Constantin Sârbu
România Liberă,
nr. 13.990/1989

amintiri

SALUTĂRI DIN... PREDEAL!

